

Chương 6: SẢN XUẤT CÔNG CỘNG VÀ BỘ MÁY HÀNH CHÍNH

cuu duong than cong. com

6.1. Sản xuất công cộng

6.2. Bộ máy hành chính

cuu duong than cong. com

6.1. SẢN XUẤT CÔNG CỘNG

- Khái niệm sản xuất công cộng
- Hai phương thức cung cấp công cộng:
 - + Cung cấp công cộng thông qua sxcc trực tiếp
 - + Cung cấp công cộng thông qua sản xuất tư nhân
- Các quan điểm khác nhau về sản xuất công cộng: so sánh ưu thế và hạn chế giữa hai phương thức cung cấp công cộng

cuu duong than cong. com

KHÁI NIỆM SẢN XUẤT CÔNG CỘNG

- Sản xuất công cộng: hoạt động sản xuất trực tiếp do nhà nước (các tổ chức, doanh nghiệp nhà nước) tiến hành.
- Cần phân biệt: cung cấp & sản xuất
 - + Nhà nước cung cấp HH: nhà nước tìm cách có được HH (HHCC và HHTN) để chuyển giao (cung ứng) cho dân chúng (miễn phí hay thu phí)
 - + Nhà nước sxhh: tổ chức quá trình sản xuất trực tiếp để có được HH

HAI PHƯƠNG THỨC CUNG CẤP CÔNG CỘNG

- Cung cấp công cộng thông qua sản xuất công cộng
 - Cung cấp công cộng thông qua sản xuất tư nhân: nhà nước trả tiền và tư nhân sản xuất
- + nhà nước mua hàng của các nhà sản xuất tư nhân (thường thông qua các đơn đặt hàng hay các hợp đồng sản xuất) để có hàng hóa cung cấp cho dân chúng
- + Nhà nước cung cấp tiền cho đối tượng được cung cấp hàng hóa và cho phép họ mua hàng trên thị trường tư nhân

cuu duong than cong . com

CƠ SỞ CỦA VIỆC SẢN XUẤT CÔNG CỘNG

- Lập luận chung: các thất bại thị trường + các hãng tư nhân theo đuổi lợi nhuận chứ không theo đuổi lợi ích xã hội chung.
- + HHCC: tư nhân không cung cấp/cc không hiệu quả
- + Độc quyền tự nhiên (Vd: điện, nước): sản lượng thấp, giá cao
- + Ngoại ứng: tư nhân bỏ qua chi phí ô nhiễm
- + Thông tin: tư nhân lợi dụng lợi thế thông tin...

cuu duong than cong. com

CƠ SỞ CỦA VIỆC SẢN XUẤT CÔNG CỘNG

- Sự tồn tại thất bại thị trường có phải là cơ sở để tổ chức sản xuất công cộng?
- TBTT => nhu cầu sửa chữa thất bại thị trường
- Ngay cả khi có năng lực, NN có thể sửa chữa TBTT bằng:
 1. kiểm soát sản xuất trực tiếp (SXCC); hoặc
 2. Kiểm soát sản xuất gián tiếp (điều tiết sản xuất tư nhân bằng các công cụ như: thuế, trợ cấp, luật lệ (quy chế)

Những lập luận ủng hộ kiểm soát sản xuất trực tiếp

- Cơ chế kiểm soát gián tiếp không hiệu quả do:
 - + Lợi thế thông tin của người bị điều tiết=> dẫn dắt cơ quan điều tiết hành động theo lợi ích của kẻ bị điều tiết
 - + Khó đánh giá chất lượng hàng hóa cần được sản xuất và cung cấp
 - + Quy chế không hoàn hảo; thuế & trợ cấp thường gây ra những méo mó

Những lập luận ủng hộ kiểm soát sản xuất gián tiếp

- Cơ chế kiểm soát gián tiếp cho phép thực thi một chính sách quốc gia nhất quán và hữu hiệu hơn.
- Sử dụng thuế và trợ cấp: dự tính chi phí để NN thực hiện một mục tiêu nào đó trở nên rõ ràng hơn
- Các hãng tư nhân có động cơ khuyến khích để hoạt động hiệu quả hơn so với các hãng công cộng

NHỮNG LÝ DO CÓ THỂ DẪN TỚI TÍNH PHI HIỆU QUẢ CỦA SẢN XUẤT CÔNG CỘNG

- Vấn đề sở hữu công
- Cơ chế khuyến khích về mặt tổ chức:
 - + Nguy cơ phá sản
 - + Môi trường cạnh tranh
- Cơ chế khuyến khích cá nhân:
 - + Cơ cấu lương
 - + Khả năng thái hồi

6.2. BỘ MÁY HÀNH CHÍNH

- Đặc điểm của hoạt động hành chính

Nguồn gốc của từ quan liêu (bureaucracy) = bureau (cái bàn)

- Những hạn chế trong hoạt động của bộ máy hành chính

cuu duong than cong. com

ĐẶC ĐIỂM CỦA HOẠT ĐỘNG HÀNH CHÍNH

- Khó đo lường đánh giá kết quả
- Tính đa dạng về mục tiêu của các chương trình công cộng
- Quan hệ đầu vào và đầu ra không rõ ràng
- Thông tin bất cân xứng
- Ngân sách thiếu hoàn hảo
- Thiếu vắng cạnh tranh

cuu duong than cong. com

NHỮNG HẠN CHẾ

- Xu hướng gia tăng quy mô bộ máy
- Xu hướng lảng tránh mạo hiểm và duy trì những thủ tục hành chính quan liêu
- Cải cách hành chính - luôn gặp khó khăn; giải pháp:
 - Hướng chính: cải thiện chế độ khuyến khích và tăng cường tính cạnh tranh trong hoạt động của khu vực công.
 - Tách cq Nhà nước thành 4 loại: bộ chủ quản; cq công vụ, cq giám sát, cq dịch vụ công (Nga)
 - Phân định rõ ràng chức năng trách nhiệm, loại bỏ vị thế đặc quyền, đặc lợi để không chế quy mô bộ máy hc tăng lên (TQ)
 - Lượng hóa công việc hc đối với nhân viên, chuẩn hóa chương trình nhiệm kỳ công tác đối với lãnh đạo hành chính